

התוכנית להוראת שפות - תואר שני

לאן שתמצאו להגיע

אוניברסיטת תל-אביב
בית הספר לחינוך ע"ש חיים וג'ואן קונסטנטינר

לפרטים נוספים והרשמה
בקרו באתר בית הספר לחינוך
<http://www.education.tau.ac.il>
או התקשרו למזכירות התוכנית 03-6406045

פרטים על אופן ההרשמה לאוניברסיטה באתר
ההרשמה ללימודים <http://go.tau.ac.il> ובמענה
הקולי טל' 03-6428555

לאן שתמצאו
להגיע

אוניברסיטת
תל-אביב

מהי התוכנית ולמי היא מיועדת?

שפות בשימושיהן ובהקשריהן הרבים מהוות מרכיב מרכזי בחינוך ובחברה. תפיסה זו עומדת בבסיס התוכנית להוראת שפות, שבה עוסקים בתיאוריות ובפרקטיקות חינוכיות, חברתיות, פסיכולוגיות ופוליטיות בהקשרי שפה. התוכנית מיועדת בעיקרה למורי שפות – אנגלית, ערבית, עברית, רוסית ושפות אחרות; וכן לאנשי מקצוע אחרים ששפה היא חלק מרכזי בעיסוקם – כגון פסיכולוגים, סוציולוגים, קלינאי תקשורת ויועצים חינוכיים. מורי התוכנית ותלמידיה מעורבים במחקרי שפה ובהובלת יוזמות בתחום השפות במערכת החינוך בישראל ובעולם. משך הלימודים במגמה הוא שנתיים, בשני מסלולי לימוד: עם תיזה או עם מטלת גמר.

מה מעניק התואר?

אפשרויות רבות ומגוונות של קידום ומעורבות מקצועיים, הכשרה מתקדמת בתיאוריות ובמחקר עדכניים המאפשרים שילוב ומעורבות בנושאי שפה, במחקר, עשייה והובלה של תחומים אלה במערכת החינוך בישראל, בקביעת מדיניות לשונית, ניהול מחקרים יישומיים, פיתוח תוכניות לימודים, חומרי לימוד, מבחנים וכלי הערכה.

לדוגמה:

- השתלבות בדרגים בכירים כמנחים ומפקחים במשרד החינוך, כמומחים בפיתוח מבחני שפה במרכזים להערכה בישראל וכמעצבי מדיניות לשונית במערכת החינוך ובארגונים אחרים.
- למסיימים עם תיזה, התואר מהווה בסיס למעוניינים להמשיך בלימודי דוקטורט בתחומים רלוונטיים כגון בלשנות חינוכית ויישומית, סוציולוגיית סטיקה ופסיכולוגיית סטיקה, המהווים תחומים מרכזיים בחזית המחקר כיום בישראל ובעולם.

מהם תנאי הקבלה?

בעלי תואר ראשון (B.A.) או B.Ed. באחד מתחומי השפות או תואר בתחומים משיקים בתוספת של קורסי השלמה, בציון של 80 לפחות.

דוגמאות לנושאים שבהם עוסקת התוכנית

- ידע לשוני בחברה רב-לשונית ורב-תרבותית
- תיאוריות ותהליכים של רכישת שפות
- אוריינות לשונית, מילולית וחזותית
- שימור שפות בית ושימושן בחברה
- מורי שפות כמשפיעים וקובעים מדיניות בית ספרית
- מבחנים והערכה של ידע לשוני בהקשרים שונים ותפיסות ביקורתיות לגבי שימושים לקויים במבחני שפה
- ניתוח מעמית של שפות
- לקויות שפה והשפעתן על רכישת שפות
- רקע סוציאקונומי והשפעתו על שפה ורכישתה
- ייצוגי שפות במרחבים ציבוריים
- מקום האנגלית ושפות גלובליות אחרות
- מעמד הערבית בישראל ודרכים לרכישתה
- מקום העברית כשפה נוספת לדוברי שפות אחרות
- דפוסים לשוניים בקרב קהילות של מהגרים ומיעוטים
- מדיניות לשונית ברמת המדינה, מערכת החינוך, המשפחה, רשויות ומקומות עבודה
- תוכניות לימודים חדשניות בלימודי שפות

מורי התוכנית

המורים בתוכנית עוסקים בתחומים מגוונים של רכישת שפות בהקשרים רבים – חינוך, חברה, פסיכולוגיה, קוגניציה, לשון ושיח, פדגוגיה ומדיניות, והם מעורבים במחקר ובעשייה בתחומים אלה בישראל, במערכת החינוך ובמוסדות אקדמיים. בתוכנית מלמדים גם מורים נוספים מתחומים המשיקים ללימוד שפות, מרצים מחו"ל, וכן מרצים אורחים רבים המעורבים בסמינר המחלקתי של התוכנית.

פרופ' אילנה שוהמי – יו"ר התוכנית

חוקרת מגוון נושאים הקשורים לרכישת שפות והשלכותיהם למדיניות לשונית בחינוך ובחברה בחברות רב-לשוניות: קונפליקטים לשוניים, זכויות לשונית, מבחני שפה ושימושיהם, הישגים לימודיים של עולים-מהגרים וקבוצות מיעוט במערכת החינוך, וכן נושאים הקשורים לשפות במרחב (נוף לשוני).

פרופ' דורית רביד

עוסקת ברכישת העברית והערבית כלשון אם, בהתפתחות האוריינות הלשונית בכל מישורי השפה, בקשר בין יכולות לשוניות בשפת האם ובשפה שנייה ובהתפתחות השיח הדבור והכתוב, וכן בפיתוח של מבחני שפה והבנת הנקרא.

ד"ר מיכל טננבאום

עוסקת בחקר גורמים המשפיעים על שימור שפות בקרב קבוצות מיעוט, בהיבטים פסיכולוגיים ולשוניים של יחסים בין קבוצות בחברה רב-תרבותית ובקשר בין תופעות לשוניות לבין היבטים רגשיים ומשפחתיים.

ד"ר עפרה ענבר

עוסקת בקשר שבין תיאוריות ומחקר על למידה ורכישה של שפות והוראתן לבין יישומים במסגרות לימודיות בתחומי מדיניות לשונית בית ספרית, הערכת הישגים ותרבות מבחנים, בסיס הידע של מורי שפה, וכן סוגיות הנוגעות ללומד השפה הצעיר.